

**Scumond da publicaziun fin
venderdi, ils 24 d'october 2014, a las 10.00**

**Communicaziun a las medias
tar il preventiv 2015 e tar il plan da finanzas 2016–2018
dal chantun Grischun**

Preventiv dal chantun 2015 cun in deficit da 55 milliuns

Cuir, ils 24 d'october 2014 – Il preventiv 2015 ch'è vegnì fatg da la regenza grischuna prevesa in deficit da 55 milliuns francs. Uschia po anc vegnir mantegnida la limita maximala dal deficit ch'il cussegl grond ha fixà. Tut ils custs ed ils retgavs creschan cun circa 60 milliuns u cun 2,5 pertschient anc ina giada fitg ferm. Cun 438 milliuns èn er las investiziuns bruttas fitg autas.

Suenter il regress da l'onn 2014 pon l'onn proxim puspè vegnir spetgads pajaments pli auts or da la gulivaziun da finanzas da la confederaziun NGF (276 milliuns resp. +32 milliuns). Quest retgav supplementar vegn absorbà dal tuttafatg da l'augment da las contribuziuns a terzas persunas. Cun in augment da 3,5 pertschient muntan questas contribuziuns a 940 milliuns. La dinamica da las expensas cuntinuescha en ils secturs enconuschents da la sanadad, da la segirezza sociala sco er da la furmaziun. Las finanzas publicas dal Grischun vegnan dominadas pli e pli da pajaments da transfer.

La regenza desista da budgetar ina quota da gudogn da la banca naziunala. I sto vegnir fatg quint che la Banca naziunala na vegnia er l'onn 2015 betg a distribuir daners, e quai pervia da la cunvegna vertenta cun la confederaziun.

Preventiv 2015

- Il **resultat total** mussa in surpli d'expensas da 55 milliuns. Sch'ins deducescha las amortisaziuns ch'èn tut en tut pli autas pervia da las prescripziuns da renda quint dal MAC2 (5,8 milliuns) ed ils projects innovativs che vegnan finanziads separadamain (0,2 milliuns), importa il deficit dal preventiv 49 milliuns. La directiva dal cussegl grond areguard il deficit maximal dal preventiv da 50 milliuns vegn uschia observada. Quest resultat han ins puspè pudì obtegnair mo pervia da las prescripziuns restrictivas concernent il preventiv ed il plan da finanzas e mo perquai che talas èn vegnidas observadas consequentamain cun elavurar il preventiv.
- Ils **custs da personal** sa chattan cun 365 milliuns per 1,3 pertschient sur quels da l'onn precedent. Includ è l'augment dals salaris tenor lescha dad 1,0 pertschient da la summa dals salaris. Sco l'onn precedent na vegn betg resguardada ina chareschia dals salaris, e quai pervia da las prognosas concernent la chareschia.
- En ils **custs da transfers** (1185 milliuns) furman las contribuziuns a communitads ed a terzas personas cun 940 milliuns la part principala. D'aggiuntar èn ils custs a quint da la finanziaziun speziala gulivaziun da finanzas intercomunala (125 milliuns) sco er las amortisaziuns cumpletas da las contribuziuns d'investiziun (99 milliuns).
- Las **contribuziuns transitoricas** s'augmentan per 31 milliuns. Ellas n'engrevgeschan betg il chantun, perquai ch'i sa tracta da contribuziuns federalas ch'il chantun trasmetta als retschaviders. Da las contribuziuns pli autas profitan l'agricultura ed il traffic public regional.
- Tar il **retgav fiscal** s'augmentan las entradas fiscalas da las personas natiralas per 11 milliuns (+2,2 %). Percunter han las entradas da las personas giuridicas stuì vegnir reducidas per 6 milliuns, perquai ch'il preventiv 2014 para posteriuramain memia aut sin fundament da las cifras actualas. Er tar las taglias sin il gudogn tras la vendita da bains immobigliars vegni fatg quint cun in regress (-3 milliuns) pervia da las malsegirezzas sunter l'acceptaziun da l'iniziativa cunter las abitaziuns secundaras.
- En il **sector d'investiziun** resta il chantun in actur ferm e fidà. L'onn proxim duain vegnir pajads brutto 438 milliuns. Quai èn 30 milliuns dapli ch'en il preventiv 2014. Passa la mesadad da quests daners pertutga projects da construcziun auta e bassa. Ma er retschaviders da contribuziuns profitan da las expensas pli autas (+13 milliuns).
- Ina gronda part da las investiziuns pertutga las **vias**. Per renovar las vias principalas e las vias da colliaziun vegnan impundids l'onn proxim 111 milliuns. Ulteriurs 108 milliuns vegnan duvrads per il mantegniment architectonic e funcziunal da la rait da vias chantunala. La finanziaziun speziala vias vegn finanziada da vart dal chantun tras l'assegnaziun dal retgav net da l'uffizi per il traffic sin via (80 milliuns) e tras la contribuziun or dals meds publics generals (19 milliuns). D'aggiuntar èn differentas contribuziuns federalas (cunzunt la taxa sin il traffic pesant dependenta da la prestaziun e la taglia sin ielis minerals). En tut vegn

budgetà in deficit da stgars 20 milliuns che va a donn e cust dal dabun da las vias (stadi per la fin da l'onn 2013: 90 milliuns).

Plan da finanzas 2016–2018

Il plan da finanzas 2016–2018 mussa deficits tranter 82 e 98 milliuns. La tendenza d'expensas augmentadas cuntinuescha, a medem temp resulta ina situaziun da rendita malsegira. Il surpli d'expensas s'augmenta andetgamain gia durant l'emprima planisaziun finanziaria da l'onn 2016. Quai è d'attribuir cunzunt a las contribuziuns a terzas personas che creschan vinavant. Pervia dals surplis dal retgav pli auts en il passà profitan las finanzas publicas dal Grischun anc adina d'ina situaziun da partenza solida. In grond factur da malsegirezza per las finanzas publicas dal Grischun èn ils svilups sin plaun federal. Reducir la dependenza da quests indicaturs che na sa laschan strusch influenzer è tranter auter ina premissa per ina situaziun finanziaria sauna ed equilibrada dal chantun. Da la vart da la rendita datti plinavant grondas malsegirezzas areguard las consequenzas da la refurma da l'imposiziun da taglia sin interpresas III sco er areguard las consequenzas da la realisaziun da l'iniziativa cunter las abitaziuns secundaras per las taglias sin il gudogn tras la vendita da bains immobigliars sco er per las taglias a la funtauna.

Ils onns 2016–2018 èn previsas fitg autas investiziuns nettas d'annualmain passa 240 milliuns. Qua fa effect en spezial la realisaziun prevista da differents projects cumplessivs da construcziun auta.

Il cussegl grond vegn a tractar il preventiv 2015 en la sessiun da december 2014.

Ulteriuras infurmaziuns davart il preventiv 2015 dattan:

cussegliera governativa Barbara Janom Steiner,
scheffa dal departament da finanzas e vischnancas
barbara.janom@dfg.gr.ch, 081 257 32 01

Andrea Seifert,
manader da l'administraziun da finanzas
andrea.seifert@five.gr.ch, 081 257 33 01

Agiuntas

- quint economic
- quint d'investiziun